

ZELENA JAVNA NABAVA - NOVOSTI

INTERVJU

Put od polja do školskog stola: Intervju sa Sanjom Sila Mlikan o izazovima i uspjesima zelene javne nabave

Donosimo vam inspirativnu priču o tome kako javna nabava može postati snažan alat za poticanje lokalnog gospodarstva i osiguravanje najkvalitetnije hrane za školarce. Razgovarali smo sa Sanjom Sila Mlikan, voditeljicom Odsjeka za javnu nabavu Karlovačke županije, koja je sa svojim timom uspješno provela kompleksan postupak objedinjene zelene i društveno odgovorne nabave hrane za 18 osnovnih škola.

Saznajte s kojim su se administrativnim izazovima suočili pri uvođenju "zelenih" kriterija, zašto je bilo ključno usitniti grupe nabave na razinu pojedinačne namirnice te kako su poljoprivrednici koji "stvarno rade u polju" po prvi put postali ponuditelji u sustavu javne nabave.

Ovaj primjer iz Karlovačke županije pokazuje da put od polja do stola ne mora biti dug, ako imamo viziju i hrabrost koristiti zakonske mogućnosti na svrhovit način. [U nastavku pročitajte cijeli intervju...](#)

fotografija: Privatna arhiva

Sanja Sila Mlikan

voditeljica Odsjeka za javnu nabavu Karlovačke županije

EMAS kao alat za jačanje zelene javne nabave u Hrvatskoj

fotografija ASphotostudio

EMAS, europski sustav za ekološko upravljanje i neovisno ocjenjivanje, dobrovoljan je alat koji organizacijama pomaže sustavno pratiti, upravljati i trajno poboljšavati njihov utjecaj na okoliš. U zelenoj javnoj nabavi posebno je važan jer može služiti kao vjerodostojan dokaz da gospodarski subjekt ima uspostavljen, verificiran i transparentan sustav upravljanja okolišem, uz praćenje okolišnih aspekata, unutarnje kontrole i javno izvještavanje. Najveću vrijednost ima kod nabave usluga i radova u kojima okolišni učinak ovisi o načinu izvršenja ugovora, primjerice kod čišćenja, gospodarenja otpadom, prijevoza, održavanja objekata, komunalnih usluga i građevinskih radova. Upravo u takvim postupcima EMAS može pomoći naručiteljima da lakše procijene stvarnu sposobnost ponuditelja za provedbu okolišnih mjera u praksi, a ne samo na razini izjave.

Iako Hrvatska već ima uspostavljen normativni i institucionalni okvir za primjenu EMAS-a, njegova uporaba u nabavnoj praksi još je razmjerno ograničena. Zato se kao važan sljedeći korak nameće snažnije povezivanje EMAS-a i zelene javne nabave kroz jasnije smjernice, standardne obrasce i ciljane edukacije za naručitelje. Kada se koristi ciljano, razmjerno i u skladu s predmetom nabave, EMAS može pridonijeti većoj pravnoj sigurnosti, kvalitetnijem izvršenju ugovora i snažnijoj provedbi zelene javne nabave u Hrvatskoj. Više u [članku](#).

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

Istarsko veleučilište: nabava istraživačke opreme i laboratorijskog namještaja

Istarsko veleučilište provelo je otvoreni postupak nabave istraživačke opreme i laboratorijskog namještaja procijenjene vrijednosti 3,4 milijuna eura, podijeljen u 17 grupa. U sklopu postupka posebno se ističe primjer nabave opreme za metalografsku pripremu uzoraka i ispitivanje tvrdoće, u kojem su zeleni kriteriji ugrađeni izravno u tehničke specifikacije i kriterije odabira. Naručitelj je zahtijevao da oprema automatski prelazi u način rada niske potrošnje energije kada nije u uporabi, da omogućuje racionalno upravljanje vodom, da je projektirana za popravak ili nadogradnju pojedinih dijelova te da je veći dio pakiranja izrađen od drva i kartona.

fotografija: annastills by Canva Pro

Ovaj postupak predstavlja dobar primjer kako se zelena javna nabava može provoditi kroz konkretne, mjerljive i provjerljive zahtjeve, bez narušavanja tehničke preciznosti. Održivost je ovdje ugrađena u samu logiku predmeta nabave, kroz energetska učinkovitost, racionalno korištenje resursa, mogućnost održavanja i dulju uporabnu vrijednost opreme. Takav pristup pokazuje kako zeleni kriteriji mogu biti praktičan alat za nabavu kvalitetnijih i dugoročno održivijih proizvoda u javnom sektoru. Cijeli članak je [ovdje](#).

Uloga eko-oznake i certificiranja u ZeJN (EU Ecolabel, FSC, PEFC itd.)

U zelenoj javnoj nabavi nije dovoljno samo navesti da naručitelj želi „zelene“ proizvode ili usluge. Potrebno je jasno odrediti što se traži, kako se to dokazuje i na koji se način ponude uspoređuju. Upravo zato eko-oznake i certifikati imaju veliku praktičnu vrijednost jer održivost pretvaraju u opise, provjerljive i tržišno prepoznate zahtjeve. Oni naručiteljima pružaju gotovu stručnu podlogu za oblikovanje dokumentacije o nabavi te smanjuju potrebu za improvizacijom i pojedinačnim tumačenjem okolišnih tvrdnji ponuditelja.

Važno je pritom razumjeti da EU Ecolabel, FSC i PEFC nemaju istu funkciju. EU Ecolabel je multikriterijska eko-oznaka za proizvode i usluge s manjim okolišnim otiskom, pa je osobito koristan kod nabave sredstava za čišćenje, tekstila ili određenih usluga. FSC i PEFC odnose se na održivo gospodarenje šumama i sljedivost proizvoda od drva i papira, zbog čega su relevantni kada se nabavljaju papir, namještaj, drveni elementi i slični proizvodi. U pojedinim postupcima ove se oznake mogu i nadopunjavati, ali ih je uvijek potrebno povezati s konkretnim predmetom nabave.

Kada ih javni naručitelji dosljedno koriste, oni utječu i na tržište jer proizvođače potiču na prilagodbu proizvodnih procesa, širenje ponude održivih proizvoda i ozbiljnije upravljanje okolišnim podacima. [Pročitajte više.](#)

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije
Radnička cesta 80, Zagreb
Email zelena.nabava@mzost.hr

Zelena javna nabava newsletter je inicijativa Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije.

Ovaj newsletter je namijenjen samo u informativne svrhe. Autor se trudi pružiti točne i pouzdane informacije, međutim svaka odluka koju donesete na temelju informacija iz ovog newslettera je isključivo na vašu vlastitu odgovornost. Email za objavu: zelena.nabava@mzost.hr

[Želite li primati obavijesti o novostima u svijetu javne nabave pretplatite se na newsletter ovdje.](#)